

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Stefaniak

Protokolant st. prot. sąd. Katarzyna Golubińska

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2013 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. P.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

o zapłatę

I. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy, którym jest prawomocny nakaz zapłaty z dnia 21 czerwca 2002 roku wydany przez Sąd Rejonowy w Gdańsku w sprawie z powództwa (...) S.A. w G. przeciwko W. P. w sprawie I Nc 630/02 zaopatrzone postanowieniem z dnia 10 czerwca 2003 roku w klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika A. P. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską, któremu w dniu 16 czerwca 2005 roku Sąd Rejonowy w Gdańsku w sprawie I Co 26/05 nadał klauzulę wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.;

II. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz A. P. kwotę 14.417 zł (czternaście tysięcy czterysta siedemnaście złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Lublinie kwotę 43 935 zł (czterdzieści trzy tysiące dziewięćset trzydzieści pięć złotych) z tytułu części kosztów sądowych, które w pozostałej części przejąć na rachunek Skarbu Państwa.

I C 854/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27.09.2010 r. dłużnik A. P. wytoczyła powództwo przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w G. o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego – prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w dniu 21 czerwca 2002 roku przez Sąd Rejonowy w Gdańsku, w sprawie Nc 630/02 w sprawie z powództwa (...) w (...) S.A. w G. przeciwko W. P. który następnie postanowieniem z dnia 10.06.2003 r., w sprawie I Co 8/03, nadał klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika (powódce w niniejszej sprawie) oraz postanowieniem z dnia 16.06.2005 r., w sprawie I Co 26/05, nadał klauzulę wykonalności na rzecz następcy dotychczasowego wierzyciela – pozwanej w niniejszej sprawie spółce.

Jako podstawę żądania, strona powodowa wskazała w pierwszej kolejności na przelew wierzytelności objętej tytułem wykonawczym, w drodze umowy zawartej przed wytoczeniem powództwa, pomiędzy pozwaną spółką, a osobą trzecią – A. J.. Skutkiem tego przelewu zaistniała, w ocenie pozwywającej, przesłanka z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. – wygaśnięcie zobowiązania wobec wierzyciela uprawnionego z kwestionowanego tytułu wykonawczego (pozew k.3).

Postanowieniem z dnia 31 maja 2011 roku pozew w niniejszej sprawie został odrzucony (k.84) jednakże Sąd Apelacyjny w Lublinie w dniu 30 września 2011 roku w wyniku zażalenia wniesionego przez powódkę postanowienie to uchylił.

W uzasadnieniu Sąd II instancji wyraził wiążący dla Sądu Okręgowego pogląd, że mimo, iż w sprawie I C 309/07 powództwo oparte na tej samej podstawie prawnej – wytoczone przez powódkę i jej męża zostało oddalone nie zachodzą podstawy do odrzucenia pozwu (postanowienie Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem k.103 – 106)

W dniu 27 marca 2012 roku Sąd Okręgowy umorzył postępowanie, uznając, że wydanie wyroku w niniejszej sprawie stało się zbędne a to z uwagi na fakt, iż pozwana spółka, w trakcie niniejszego procesu „utraciła” przymiot wierzyciela wobec pozwanej, co było wynikiem przeniesienia wierzytelności jej przysługującej na rzecz A. J. co w wstecznie doprowadziło, do nadania na jej rzecz klauzuli wykonalności kwestionowanemu przez A. P. tytułowi egzekucyjnemu (postanowienie k.237 i uzasadnienie k. 241-243).

Postanowieniem z dnia 16 maja 2012 roku Sąd Apelacyjny uchylił to postanowienie a w uzasadnieniu stwierdził, że „ w ocenie Sądu Apelacyjnego, nadanie klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności (kolejnego nabywcy wierzytelności) **nie eliminuje z obrotu prawnego wcześniejszego tytułu egzekucyjnego**, któremu **Sąd już nadał klauzulę na rzecz zbywcy** (postanowienie wraz z uzasadnieniem k.261-263).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

W sprawie II Km 717/02 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej prowadzone jest postępowanie egzekucyjne, które w dacie wniesienia pozwu toczyło się z udziałem pozwanej spółki, – jako wierzyciela oraz z udziałem powódki i jej męża W. P., – jako dłużników, w oparciu o tytuł wykonawczy opisany powyżej (bezsporne akta komornicze)

Na podstawie umowy o przelew wierzytelności 7 maja 2010 roku zawartej w G., wierzyciel wskazany w tytule wykonawczym: (...) sp. z o.o. w G. (cedent) przeniósł na rzecz A. J. (cesjonariusza) wierzytelność objętą przedmiotowym tytułem wykonawczym, przysługującą spółce od dłużników A. i W. małżonków P. (umowa k.18). Dłużnicy zostali zawiadomieni o przedmiotowej umowie (pisma k.19, 17, 16). Jednocześnie z wyżej wskazanej umowy nie wynika aby przy jej zawarciu na rzecz cesjonariusza został wydany tytuł wykonawczy opatrzony klauzulą wykonalności na rzecz pozwanej spółki. W aktach II Km 717/02 brak jest oryginału tegoż tytułu z klauzulą wykonalności na rzecz pozwanej (k.3) a jedynie na k. 80 tychże akt znajduje się poświadczona „ zgodność” przez Prezesa Zarządu” kserokopia postanowienia z dnia 16 czerwca 205 roku wydane w sprawie I Co 26/05 przez Sąd Rejonowy w Gdańsku o nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego (w tym wypadku pozwanego) oraz o wydanie drugiego tytułu wykonawczego.

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2010 roku r., wydanym w sprawie I Co 1152/10, Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku nadał klauzulę wykonalności przywołanemu wcześniej tytułowi wykonawczemu, na rzecz cesjonariusza – A. J., która to umową z dnia 7 maja 2010 roku nabyła od pozwanej spółki wierzytelność przysługującą jej w stosunku do pozwanej (oryginał postanowienia k. 3 akt II Km 717/02 – okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie treści niekwestionowaną przez z obie strony procesu treść dokumentów urzędowych i prywatnych przywołanych wyżej. W ocenie Sądu ani treść ani forma tychże dokumentów nie nasuwa żadnych wątpliwości, co do ich autentyczności .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Na wstępie stwierdzić należy, że o ile chodzi o okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy to są one między stronami bezsporne.

Jeżeli chodzi o ich ocenę prawną w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo

ograniczenia, jeżeli: po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

W niniejszej sprawie zdarzenie takim w ocenie powódki jest fakt zawarcia w dniu 7 maja 2010 roku pomiędzy pozwaną spółką – dotychczasowym wierzycielem A. P., a A. J. umowy przelewu wierzytelności, co skutkuje „koniecznością” wyeliminowania z obrotu prawnego tytułu wykonawczego, któremu nadano klauzulę wykonalności na rzecz spółki (...).

Jest to zdarzenie, które niewątpliwie nastąpiło po powstaniu tytułu egzekucyjnego a więc co do zasady powódka może się na nie powoływać w procesie opartym o tą podstawę prawną

W dalszej kolejności, wobec podnoszonych przez stronę pozwaną zarzutów – wniosek o odrzucenie pozwu czy też umorzenie postępowania stwierdzić należy, że przed zamknięciem rozprawy były już one przedmiotem rozstrzygnięcia przez Sądy w dwóch instancjach.

Ponadto jak to wynika z treści art. 386 § 6 k.p.c. **ocena prawna** i wskazania, co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy nastąpiła zmiana stanu prawnego. Co prawda wyżej powołany przepis odnosi się do wyroku jednakże z uwagi na treść art. 397 § 2 do postępowania toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu apelacyjnym. Skoro tak to w sprawie niniejszej sąd orzekający związany jest zarówno poglądem prawnym zawartym w uzasadnieniu postanowienia z dnia 30 września 2011 roku, co do braku podstaw do odrzucenia pozwu, – co skutkowało wydaniem w dniu 16 stycznia 2013 roku postanowienia o odmowie odrzucenia pozwu (k. 338) oraz po złożeniu przez pozwanego kolejnego wniosku w tym przedmiocie jego odrzuceniem w dniu 12 lipca 2013 roku.

Te same rozważania przytoczyć należy w przypadku zapatrywania prawnego wyrażonego w uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 16 maja 2012 roku gdzie po pierwsze, o czym była już wyżej mowa „nadanie klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności (kolejnego nabywcy wierzytelności) nie eliminuje z obrotu prawnego wcześniejszego tytułu egzekucyjnego, któremu Sąd już nadał klauzulę na rzecz zbywcy. Wobec powyższego, Sąd Apelacyjny w dalszej kolejności stwierdza, że „przyjąć bowiem trzeba, że nabywca wierzytelności zadba o to, by zbywca wydał uzyskany na swoją rzecz tytuł wykonawczy i dokument ten przedstawi Sądowi przy ubieganiu się o wydanie tytułu na swoją rzecz. Dopiero „w tej sytuacji nie będzie istniało realne zagrożenie prowadzenia egzekucji na podstawie dwóch tytułów wykonawczych a dłużnikowi w takim wypadku w każdym razie będzie przysługiwało powództwo przeciwegzekucyjne na podstawie art. 840 k.p.c.” (uzasadnienie Sądu Apelacyjnego k.261-263).

Skoro tak, to w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że z dołączonych do niniejszej sprawy dokumentów jednoznacznie wynika, że przy zawieraniu umowy przelewu wierzytelności dokument taki cesjonariuszowi przez pozwaną nie został wydany. Oryginał tego dokumentu nie znajduje się również w aktach sprawy II Km 717/02. Pozwana spółka będąc profesjonalistą w obrocie prawnym, jak również jej profesjonalny pełnomocnik, znając powołany wyżej pogląd prawny Sądu Apelacyjnego nie zajęli w tym przedmiocie stanowiska, ani też nie przedstawili dowodów świadczących, że tytuł wykonawczy został wydany na rzecz A. J. (cesjonariusza) dawały sądowi podstawę (art.230 k.p.c.) do przyjęcia, w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, że kwestionowany przez powódkę tytuł wykonawczy w dalszym ciągu znajduje się w posiadaniu spółki (...).

Jeżeli tak, to jak to podkreślił Sąd Apelacyjny w dalszym ciągu istnieje potencjalna możliwość, że na podstawie tegoż tytułu wykonawczego pozwana spółka, przynajmniej hipotetycznie będzie mogła wszcząć postępowanie egzekucyjne skierowane przeciwko powódce a co z a tym idzie należy powyższy tytuł wykonawczy „wyeliminować” z obrotu prawnego, aby tą niepewność usunąć.

Z tego też względu powództwo zasługuje w całości na uwzględnienie.

W związku z tym, że podnoszony w świetle zgromadzonego materiału dowodowego jest wystarczający do osiągnięcia celu, jakim dla powódki było pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego opatrzonego klauzulą wykonalności na rzecz pozwanej spółki rozważania, co do pozostałych podnoszonych przez nią zarzutów, w ocenie Sądu stały się zbędne.

Podkreślić również należy, że uwzględnienie powództwa w oparciu o wyżej wskazana podstawę faktyczną i prawną pozostaje bez związku i wpływu na treść uprawnień, jakie wynikają dla A. J. z tytułu nabycia wierzytelności i uzyskaniu na swoją rzecz klauzuli wykonalności również przeciwko powódce.

Mając więc powyższe na uwadze w oparciu o wyżej cytowane przepisy Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu zostało oparte o treść art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Jednocześnie § 3 tegoż przepisu stanowi, że do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Na zasądzoną kwotę 14.417 zł składa się 7.200 zł wynagrodzenia pełnomocnika za występowanie przed sądem I instancji, kwoty po 3.600 zł (łącznie 7.200 zł) z tytułu reprezentowania powódki przed Sądem Apelacyjnym w postępowaniu zażaleniowym (stosowne wnioski o ich przyznanie peł. powódki zgłosił w treści zażalenia z dnia 24 czerwca 2011 roku k.91 v. i z dnia 6 kwietnia 2012 roku k.247) stosownie do treści § 6 pkt 7 w związku z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) oraz kwota 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

W związku z tym, że powódka była zwolniona od opłaty od pozwu Sąd stosownie do treści art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. z 2010 r. Nr 90 poz.594 z późn. zmianami) nakazał ściągnięcie kwoty stanowiącej jej równowartość od pozwanej spółki